

Bilag 3.

DE SAMVIRKENDE DANSKE LANDBOFORENINGER.

4. april 1963.

I anledning af folketingets behandling af ændringsforslag til naturfredningsloven skal De samvirkende danske Landboforeninger herved anmode udvalget om, at forslaget ændres på en række punkter.

Indledningsvis skal landboforeningerne henstille, at de foreslåede meget vidtgående lovændringers gennemførelse udskydes, indtil de har været realitetsbehandlet i den kommission, der er nedsat for at gennemgå loven inden revisionsfristen i 1965. Dette skal imidlertid ikke afholde landboforeningerne fra at kommentere de fremsatte ændringsforslag.

Forslagets mest vidtgående ændring i forhold til gældende lovgivning er efter landboforeningernes opfattelse, at al almindelig landbrugsjord i realiteten overføres til yderzone med de deraf følgende rådighedsindskrænkninger, og at der ikke skal ydes erstatning for værdinedgang som følge af disse indskrænkninger. I sammenhæng med den foreslåede generelle begrænsning i jordens udnyttelsesmuligheder må endvidereses de i kapitel V omhandlede fredningsplaner, der med samme formål — bevarelse af de åbne landskaber — etablerer foreløbige, men tidsmæssigt ubegrænsede erstatningsfri status quo-fredninger for begrænsede områder. Disse fredningsplaner, som får et stadigt større omfang, virker meget generende for de landmænd, der må ændre bygninger og beplantning for at tilpasse sig erhvervets udvikling.

Vedrørende erstatningsreglens bortfald.

Bortset fra at erstatningsreglens bortfald antagelig i sig selv er grundlovsstridig, må landboforeningerne meget kraftigt vende sig imod forslaget om, at der ikke skal ydes erstatning for værdinedgang som følge af

de med hjemmel i loven foretagne rådighedsindskrænkninger. Det forhold, at man i visse enkelttilfælde har haft erfaring for misbrug af den nuværende § 22's erstatningsregel, kan ikke retfærdiggøre en total ændring i dansk ret. Landboforeningerne vil derfor foreslå, at den gældende erstatningsregel gives samme indhold som erstatningsreglen i byreguleringslovens § 14. Det må under alle forhold være sådan, at der altid skal kunne ydes erstatning for den værdinedgang, der er en følge af de med hjemmel i naturfredningsloven pålagte rådighedsindskrænkninger, hvis disse bevirker, at ejendommen afskæres fra dens naturlige og rimelige udnyttelsesmuligheder i forhold til tilstødende eller omliggende arealer.

Landboforeningerne har bemærket, at justitsministeren om erstatningsspørgsmålet i folketinget den 7. marts d. å. bl. a. har udtalt følgende:

„Rækkevidden af dette indgreb (§ 22) er jo begrænset til forbud imod en bebyggelse, som typisk ikke er naturlig efter stedets karakter. Der sker intet indgreb overfor den hidtidige udnyttelse af arealet“.

Ifølge forslaget kan bygning af landarbejderboliger og aftægtsboliger i landbruget ikke længere ske uden særlig tilladelse. Men bygning af boliger til landbrugets medhjælpere og funktionærer samt til aftægtsfolk må i høj grad betragtes som en naturlig foreteelse i de landbrugsmæssigt udnyttede arealer i Danmark. Derfor sker der også med den ændrede affattelse af § 22 et reelt indgreb ikke alene over for landmændenes i praksis næsten helt frie dispositionsret over arealerne, men også overfor den efter stedets karakter hidtidige naturlige udnyttelse af arealerne. Landboforeningerne må derfor vende sig imod, at der i almindelige